

קבלת שבת ירושלאית

החברה
למתנסים
ת.ד. 1000 תל אביב

המרכז
הרפורמטי
ת.ד. 1000 תל אביב

המרכז
האורתודוקסי
ת.ד. 1000 תל אביב

Nigurim

המרכז
הרפורמטי

המרכז
האורתודוקסי

כשאפקח את העיניים
כדי לשאול וכדי לשקול
יצמחו גם לי כנפיים
וחומה אחת תיפול
כשאפתח חלון או שניים
גם אתה תראה אותי
והאור אשר בינינו
יהיה נחלתי.
חלק בעולם
חלק כחלק
המסע עוד לא הושלם והדרך מיטלטלת
אנשים צמאים לקשר
אנשים זקוקים לגשר
על הגשר הנטוי
יש תקווה ויש סיכוי..

מתוך: **חלק בעולם** / מילים: רחל שפירא, לחן: קובי אושרת

קבלות השבת בככר העיר הפכו בשנים האחרונות לאבן שואבת לאוהבי השבת בירושלים, המגיעים אליה מכל רחבי העולם. זוהי זכות גדולה עבורנו לחולל את הקשר והגשר הזה בלבה של עירנו האהובה. זוהי כבר אינה רק קבלת שבת - זוהי הזדמנות לקבל את עצמנו ולקבל אחרים, זה הגשר לקשר שאנו שואפים אליו. שותפינו הרבים מסייעים בידינו לקיים את המסורת הזו מדי שנה ואנו פונים גם אליכם להיות שותפינו במסע המיוחד הזה בירושלים.

ברוכים הבאים בצל קורתנו - ושבת שלום מירושלים !

שייקה אל עמי
מנהל מינהל גינות העיר

עדית רובין
ישבת ראש הנהלת המינהל הקהילתי

לתמיכה בקבלות השבת בתחנה הראשונה היכנסו לאתר גינות העיר
www.ginothair.org.il | או פנו ליעל yael@ginothair.org.il

When I open my eyes
To ask and consider
Will I grow wings
And a wall will fall
When I open a window or two
And you will see me too
And the light between us
Will be my legacy
A part of the world
Bit by bit
The journey is not complete and the path uneven
People thirst for connection
People need a bridge
And on this outstretched bridge
There is hope and a chance

Kabbalat Shabbat in the city center have over the years become a focal point for shabbat lovers from all over the world. It is our great prerogative to forge this connection and link in the heart of our beloved city. It is no longer just a Kabbalat Shabbat but has become an opportunity to reach out and connect with others. Our many partners help in maintaining this wonderful tradition from year to year and we welcome you also to take part in this unique journey in Jerusalem,

Idit Rubin

Chairman of community council

Shaika El Ami

Director of Ginot Halir Community Council

To support Kabbalat Shabbat at Jerusalem's First Station, visit us at www.ginothair.org.il or contact Yael Gamon at yael@ginothair.org.il

קבלת שבת

טוב לומר שיר השירים בערב שבת,
הנה אֲנַחֲנוּ בָּאִים לְשׁוֹרֵר בְּקוֹל נְעִים שִׁיר הַשִּׁירִים.

פרק א:

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְמָה
יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים דְּדִיךְ מִיַּיִן
לְרִיחַ שְׁמֹנֶיךָ טוֹבִים שְׁמֵן תּוֹרֵךְ שְׁמֶךָ עַל כֵּן עֲלַמּוֹת אֶהְבּוּךָ
מִשְׁכֵּנִי אֲמַרְיָה נְרוּצָה הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נְגִלָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ
נִזְכְּרָה דְּדִיךְ מִיַּיִן מִשְׁרִים אֶהְבּוּךָ
שְׁחוּרָה אָנִי וְנֶאֱוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם כְּאֶהְלִי קָדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמָה
אֵל תִּרְאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁתַּחֲרַחֲת שְׁשֻׁזְפַּתְנִי הַשְּׁמֶשׁ
בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי שְׁמֵנִי נֹטְרָה אֶת הַכְּרָמִים
כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נֹטַרְתִּי
הַגִּידָה לִּי שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי אֵיכָה תִרְעָה אֵיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהְרִים
שְׁלֹמָה אֶהְיָה כְּעֵטְיָה עַל עֲדָרֵי חֲבָרִיךָ
אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ הַיְפָה בְּנָשִׁים
צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֶּאֱן וְרַעִי אֶת גְּדִיתֶיךָ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרַעִים
לְטַסְטִי בְּרַכְבֵּי פָרְעָה דְמִיתֶיךָ רַעֲיָתִי
נֶאֱוָו לְחֵיֶיךָ בְּתַרְיִם צְנֹאֲרֶךָ בְּחַרוּזִים
תִּזְרִי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף
עַד-שֶׁהִמְלַךְ בְּמִסְבּוֹ נְרָדִי נִתַּן רִיחֹו
צְרוּר הַמֵּר דּוֹדִי לִי בֵּין שְׂדֵי יְלִין

<<

אֶשְׁכַּל הַכֶּפֶר דּוֹדֵי לִי בְּכַרְמֵי עַיִן גְּדִי
הֵנָּה יָפָה רַעֲיָתִי הֵנָּה יָפָה עַיִנֶיךָ יוֹנִים
הֵנָּה יָפָה דּוֹדֵי אֵף נָעִים אֵף עֲרֻשְׁנו רַעֲנָנָה
קָרוֹת בְּתֵינוּ אֲרָזִים רַהֲיִטְנוּ בְּרוֹתִים

מי שאין לו פנאי לגמור כולו, יאמר לפני קבלת שבת אלו הארבעה פסוקים
שסימנם יעקב:

יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים דְּדִיר מִיָּין
עוֹרֵי צֶפֶן וּבּוֹאֵי תִימָן הַפִּיחֵי גִנִּי יִזְלוּ בְּשִׁמְיוֹ
יָבֵא דּוֹדֵי לְגַנּוּ וַיֹּאכַל פְּרֵי מִגְדִּיו
קוֹל דּוֹדֵי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הַהַרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבְעוֹת
בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כֻלָּה אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי
אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֶלְבִי
אֲכַלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דּוֹדִים

יעלה יעלה

ר' ישראל נג'ארה

יעלה יעלה בואי לגני הנץ רמון פּרָה גפני

יבוא דודי יחיש צעדיו ויאכל את פרי מגדיו
אם ידידי ארכו נדודיו איך יחידה אשב על כני

שובי אלי, את בת אהובה שובי אתי, ואני אשובה
הנה עמי זאת אות כתובה כי בתוכך אתן משכני

רעי, דודי, נפשי פדית ולך רעיה אותי קנית
עתה לי בין עמים זרית ואיך תאמר, דוד, אהבתני

אימתי, לטוב זריתך ולתהלה ולשם שריתך
כי אהבת עולם אהבתך שמחי, כי ישועתך אני

לוי יהי כדברך, ידידי עתה מהר אסוף נדודי
ולתוך ציון נחה גדודי ושם אקריב לך את קרבני

חזקי, רעיה, חכך כיון הטוב כי ציץ ישעך רענן רטב
ולצריך אכרות ואחטב וחישי אשלח לך את סגני

* פיוט זה, שנכתב ע"י המשורר הגדול בן המאה ה-16, הוא שיר אהבה בין הדוד והרעיה, המכונה בשיר זה יעלה. השיר זכה ללחנים שונים והוא מושר ע"י כל קהילות המזרח השונות.

אל גינת אגוז

מתוך שיר השירים

לחן: שרה לוי-תנאי

אֶל גִּנַּת אֲגוֹז יֵרְדֹתִי
לְרֹאוֹת בְּאֲבֵי הַנָּחַל
לְרֹאוֹת הַפְּרָחַה הַגָּפֶן
הַנִּצְצוֹ הָרִמְנִים

לְכֵה דוֹדִי נִצַּא הַשָּׂדֶה
נְלִינָה בְּכַפְרִים נִשְׁכִּימָה, לְכַרְמִים
נִרְאָה אִם פְּרָחַה הַגָּפֶן
פֶּתַח הַסְּמֹדֵר

עוֹרֵי צְפוֹן וּבֹאֵי תִימָן
הַפִּיחֵי גִנִּי יִדְלוּ בְּשִׁמְיוֹ
יְבֹא דוֹדִי לְגִנּוֹ,
וַיֹּאכַל פְּרֵי מִגְדֵּיו

זמר נוגה

רחל

לחן: יוסי מוסטקי

הַתְּשַׁמַּע קוֹלִי, רְחוּקִי שְׁלִי,
הַתְּשַׁמַּע קוֹלִי, בְּאֲשֶׁר הִנֵּי –
קוֹל קוֹרָא בְּעוֹז, קוֹל בּוֹכָה בְּדַמִּי
וַיַּעַל לְזִמְנֵן מְצִנָּה בְּרַכָּה?

תִּבְלֵ זֹרֵבָה וְדַרְכִּים בָּהּ רַב.
נִפְגָּשׁוֹת לְזֶקֶן, נִפְרָדוֹת לְעַד.
מִבְקֵשׁ אָדָם, אֶף כּוֹשְׁלוֹת רַגְלָיו,
לֹא יוֹכֵל לְמַצֵּא אֶת אֲשֶׁר אָבַד.

אַחֲרוֹן יְמֵי כְּבֵר קָרוֹב אוֹלִי,
כְּבֵר קָרוֹב הַיּוֹם שֶׁל דְּמַעוֹת פְּרִידָה,
אַחֲכָה לָךְ עַד יִכְבוּ חַיִּי,
כַּחֲכוֹת רַחֵל לְדוֹדָהּ.

שירת העשבים

נעמי שמר ע"פ רבי נחמן מברסלב
לחן: נעמי שמר

טוֹב מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בֵּינֵיהֶם	דַּע לְךָ
וּבְשִׂמְחָה לְעֵבֵד אֶת ה'	שְׂכָל רוּעָה וְרוּעָה
וּמְשִׁירַת הָעֵשְׂבִים	יֵשׁ לוֹ נְגוּן מְיֻחָד מְשֻׁלוֹ
מִתְמַלֵּא הַלֵּב וּמִשְׁתַּוְּקֵק	דַּע לְךָ
וּכְשֶׁהֵלֵב	שְׂכָל עֵשֶׂב וְעֵשֶׂב
מִן הַשִּׁירָה מִתְמַלֵּא	יֵשׁ לוֹ שִׁירָה מְיֻחָדָת מְשֻׁלוֹ
וּמִשְׁתַּוְּקֵק אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל	וּמְשִׁירַת הָעֵשְׂבִים
אוֹר גְּדוֹל	נִעְשָׂה נְגוּן שֶׁל רוּעָה
אֲזִי נִמְשָׁךְ וְהוֹלֵךְ	כְּמֵה יָפָה
מְקַדּוּשְׁתָּהּ שֶׁל הָאֶרֶץ עָלָיו	כְּמֵה יָפָה וְנֶאֱמָה
וּמְשִׁירַת הָעֵשְׂבִים	כְּשִׁשׁוּמְעִים הַשִּׁירָה שְׁלָהֶם
נִעְשָׂה נְגוּן שֶׁל הַלֵּב	

ניגונים

פניה ברגשטיין

לחן: דוד זהבי

שְׁתַּלְתֶּם נְגוּנִים בִּי, אִמִּי וְאָבִי,
נְגוּנִים מְזֻמְרִים שְׂכוּחִים.
גְּרַעֲיָנִים; גְּרַעֲיָנִים נִשְׁאָם לְבָבִי –
עֵתָה הֵם עוֹלִים וְצוֹמְחִים.

עֵתָה הֵם שׁוֹלְחִים פְּאוֹרוֹת בְּדַמִּי,
שְׂרָשִׁיָּהֶם בְּעוֹרְקֵי שְׁלוּבִים,
נְגוּנָיָה, אָבִי, וְשִׁירְיָה אִמִּי,
בְּדַפְקֵי נְעוּרִים וְשָׁבִים.

הִנֵּה אֶאֱזִין שִׁיר עֲרֻשֵׁי הַרְחוֹק
הַבֵּיעַ פִּי אִם אֵלַי בַּת.
הִנֵּה לִי תִזְהַרְנָה בְּדַמְעַ וּשְׁחוֹק
”אֵיכָה” וְזְמִירוֹת שֶׁל שֶׁבֶת.

כֹּל הִגָּה יִתֵּם וְכֹל צְלִיל יֵאָלֵם
בִּי קוֹלְכֶם הַרְחוֹק כִּי יְהוּם.
עֵינַי אֶעְצָם וְהִרְיָנִי אֶתְכֶם
מֵעַל לְחֶשֶׁכֶת הַתְּהוֹם.

שירי סוף הדרך

לאה גולדברג

לְמַדְנִי, אֱלֹהִי, בְּרַךְ וְהִתְפַּלֵּל
עַל סוּד עֵלָה קָמַל, עַל נְגִה פְּרִי בְּשֵׁל,
עַל הַחֲרוּת הַדְּאִת: לְרֵאוֹת, לְחוּשׁ, לְנִשְׁם,
לְדַעַת, לְיַחַל, לְהַכְשֵׁל.

לְמַד אֶת שִׁפְתוֹתַי בְּרִכָּה וְשִׁיר הַלֵּל
בְּהִתְחַדֵּשׁ זְמַנְךָ עִם בְּקָר וְעִם לַיִל,
לְבַל יִהְיֶה יוֹמֵי הַיּוֹם כְּתַמּוּל שְׁלִשׁוּם.
לְבַל יִהְיֶה עָלַי יוֹמֵי הַרְגֵל.

רבקה מרים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָצָם אֵינָם
וְאֶת הָאָדָמָה שְׂרוּצָה בָּם לְגַעַת.
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים
חוּטִים מְתוּחִים בִּינֵיהֶם
בֵּין הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָצָם אֵינָם
וּבֵין הָאָדָמָה הַמְּשׁוּעֵת.
וְאֶת הָאָדָם הוּא יֵצֵר
שֶׁהָאִישׁ הוּא תִפְלָה וְהוּא חוּט
נוֹגַע בְּמָה שְׂאִינָנו
בְּמַגַּע שֶׁל רֶךְ וְדִקּוּת.

מעין עולם הבא

אסתר אטינגר

זֶה הִיָּה יִפָּה לְמָקוֹם וְיִפָּה לְזָמַן
גַּן הַשּׁוֹשְׁנִים בְּתַפְאָרָה
דְּדוֹקָא בְּמָקוֹם הַהוּא וּבְזָמַן
שֶׁהוּא מַעֲיִן עוֹלָם הַבָּא.

בְּעֶרְבֵי שַׁבָּת בֵּין הַשְּׂמֵשׁוֹת
שְׂמֵשׁ אֲדָם וְשְׂמֵשׁ אֲזַמְרָגָד
יֵצֵא הַזּוֹג הַדָּקָן לְשׁוֹחַ
כְּצוֹלֵחַ נֶהָר אַחֲרוֹן
שָׁם, לֵיד גַּן הַשּׁוֹשְׁנִים בְּתַפְאָרָה
לֹא הִרְחַק מִן הַחוּמָה שְׁעֵכֶשׁוּ
גַם אֲבָנֵיהָ נְחוּת מִזְעָפֹן.

הֵם נִגְעוּ זוּ בְּזֶה
יְדִיָּהֶם אַחוּזוֹת בְּנִגְיָעָה אַחַת
שֶׁהִיא אֶלֶף אֶלְפֵי צְרוּפִים
בּוֹהֶקֶת מְרֵב גְּעֻגוּעִים.

נִגְיָעָתֶם לֹא הִיָּתָה פִּיּוּס
וְלֹא אֶפְשָׁרוֹת שֶׁל חֲדָלוֹן קָרוֹב
רַק רֵיחַ רֶקֶב מְתוּק, שׁוֹשְׁנִים סְהַרְרִיּוֹת
וּמוֹצָקוֹת שְׁלֹנָה
(סְתִירָה לְכָל הַדָּבָר הַזֶּה)

כְּכֹה כְּמוֹ שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ אֲנִי רוֹצֶה לְקַבֵּל פְּנֵי שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.
לְגוֹפֵי בְּגָדִים שֶׁל יוֹם יוֹם וְגוֹפֵי, אִם בְּכֻלָּל, אֵינְנו חֹזְקִים בְּכֻלָּל
וְגַם הַנֶּפֶשׁ לֹא.

כְּכֹה כְּמוֹ שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ אִם אֶקַּבֵּל פְּנֵי שַׁבַּת הַמַּלְכָּה
וְהֵיוּ הַבְּגָדִים לְגוֹפֵי שֶׁל יוֹם יוֹם וְגוֹפֵי אֶפְשָׁר חֲלָשׁ יוֹתֵר מִרְגֵּשָׁה
אֲבָל הַנֶּפֶשׁ לֹא.

כְּכֹה כְּמוֹ שֶׁאֲנִי עוֹדְנִי הוֹלֵךְ אִם תִּקַּבֵּל שַׁבַּת הַמַּלְכָּה אֶת פְּנֵי
יִלְבֹּשׁ גוֹפֵי שַׁבַּת יוֹם יוֹם וְגוֹפֵי יִחְזַק וְהַשַּׁבַּת בְּנֶפֶשׁ תְּהִי.
לְכִי נִפְשֵׁי צְאִי כֹּה יוֹם יוֹם לְקַבֵּל פְּנֵי שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

מתוך 'רציתי לכתב שפתי ישנים'

הליכת ערב שבת בקטמון

גלעד מאירי

ערב שבת, אני הולך ברחוב
בחלצה ומכנסים קצרים,
משחרר את הגוף, פוסע בין תפלות
העולות לשמים קלות,
כננות נמולות ללא ערלת מלים.
בלמי הדעזזועים של הניו-בלנס
סופגים כמו בגת,
מהמורות של גלעיני זיתים שבורים
שנשרו לאספלט,
משחירים את המדרכה בעסיס,
בעירייה אין מסיק.
מעסה איברים ועברים
פנימיים שואף וקוטף לראות
עוללות מתפלות
שנותרו תלויות בחלל
על ענפי השקט
של ערב שבת.

מתוך 'חיפוש מתקדם' (הוצאת כרמל, 2010)

לפנות ערב

יעקב שבתאי

לחן: סשה ארגוב

בין בְּרוּשִׁים יוֹרֵד הָעָרֵב,
הַסְּתַכְּלִי, הַצֵּל קֶרֶב אֲלֵינוּ,
יְחַפִּים נֶלֶךְ בְּשׂוֹדוֹת הַשֶּׁלֶף
כִּי הַיּוֹם, יִפְתִּי, עוֹבֵר.

עַל כְּתַפְּךָ יְדֵי תְנוּחַ
וְצִלִּי עַל יַד צֶלְךָ פּוֹסֵעַ,
מִן הַיָּם עֲכָשׁוּ נוֹשֵׁב הָרוּחַ
כִּי הַיּוֹם, יִפְתִּי, עוֹבֵר.

בוֹאֵי נִשְׁב, הַכֵּל רוֹגֵעַ,
בֵּין עֲצֵי הַפְּרִדָּס הַיּוֹם שׁוֹקֵעַ
בְּעֵלֵי גִפְנִים הַצֵּל נוֹגֵעַ,
בְּחֶרֶשֶׁת הָאֵיקֵלִיפֶטוֹס
כְּבָר הַחֲשׂוֹךְ מִתְחַבֵּא.

אָךְ... אֹר שְׁקִיעָה מֵאִיר פְּנִיךָ,
צִמְתָךְ בְּתוֹךְ יְדֵי מוֹטְלָת,
וְשִׁחְרוֹת, שְׁחֲרוֹת, הֵן שְׁתִּי עֵינֶיךָ,
וְהַיּוֹם, יִפְתִּי, עוֹבֵר.

שִׁמִּי רֵאשׁוֹךְ אֲצִלִּי עַל בְּרֶךְ,
בְּצִמָּה הַשְּׁחוֹרָה אֶקְלַע לְךָ פְּרֹחַ,
צְפוּרִים שְׂרוֹת אֶת שִׁיר הַדֶּרֶךְ,
עַל חֶרֶשֶׁת הָאֵיקֵלִיפֶטוֹס
כְּבָר הַלִּילָה מְכַסֶּה.

אָךְ... בֵּין בְּרוּשִׁים עוֹלָה יְרֹחַ,
הַסְּתַכְּלִי, כָּל כֶּף שְׁקוֹף הַלִּילָה,
בְּמִרְחָב שְׂדוֹת יְנִשׁוּף צוֹרֵחַ
וְאַחֲרָיו יִלְלַת הַתָּן.

על אהבתך אשתה גביעי

ר' יהודה הלוי

על אהבתך אשתה גביעי שלום לך שלום יום השביעי

אֶמְצָא בְיוֹם שְׁשִׁי נַפְשִׁי שְׂמֻחָה
כִּי קָרְבָה אֵלַי עַת הַמְנוּחָה
אִם נַע וְנָד אֶלְךָ לְמִצָּא רְוָחָה
עָרַב וְאַשְׁכַּח כָּל נוֹדֵי וְנוֹעֵי

מֵה נִעְמָה לִי עַת בֵּין הַשְּׂמֻחוֹת
לְרֵאוֹת פָּנַי שֶׁבַת פָּנִים חֲדָשׁוֹת
בְּאוֹ בְּתַפּוּחִים הֶרְבּוּ אֲשִׁישׁוֹת
זֶה יוֹם מְנוּחֵי זֶה דוֹדֵי וְרַעֵי

שֵׁשֶׁת יָמֵי מַעֲשֵׂה לָךְ כְּעַבְדִּים
אִם אֶעֱבֹד בְּהֵם אֶשְׁבַּע נְדוּדִים
כָּלִם בְּעֵינַי הֵם יָמִים אַחֲדִים
מֵאַהֲבָתִי בְךָ יוֹם שֶׁעֲשׂוּעֵי

אֶצְא בְיוֹם רֵאשׁוֹן לַעֲשׂוֹת מְלֶאכֶה
לְעֵרוֹךְ לְיוֹם שֶׁבַת הַמַּעֲרָכָה
כִּי הָאֱלֹהִים שָׁם שָׁם הַבְּרָכָה
אֶתָּה לְבַד חֲלָקִי מְכַל יְגִיעֵי

מֵאוֹר לְיוֹם קָדְשִׁי מֵאוֹר קְדוּשָׁה
שְׂמֻשׁ וְכוֹכָבִים קָנְאוּ לְשִׁמְשֵׁי
מֵה לִי לְיוֹם שְׁנֵי אוֹ לְשִׁלְיָשֵׁי
יִסְתִּיר מֵאוֹרוֹתָיו יוֹם הָרְבִיעֵי

אֶשְׁמַע מִבְּשׂוֹר טוֹב מִיוֹם חֲמִישִׁי
כִּי מִחֲרַת יְהִיָּה נַפְשׁ לְנַפְשִׁי
בְּקָר לְעַבְדוֹתַי עָרַב לְחַפְשִׁי
קְרוֹא אֵלַי שְׁלַחַן מְלָכֵי וְרוֹעֵי

ידיד נפש

ר' אלעזר אזכרי

'בקשה על היחוד וחשק האהבה'

ידיד נפש אב הרחמן, מִשׁוֹךְ עֲבָדְךָ אֶל רְצוֹנְךָ
יְרוּץ עֲבָדְךָ כְּמוֹ אֵיל, יִשְׁתַּחֲוֶה מִלִּל הַדָּרָךְ
כִּי יַעֲרֹב לוֹ יְדִידוּתְךָ, מִנִּפְתּוֹת צוּף וְכָל טַעַם

הַדּוֹר נָאָה זֵיו הָעוֹלָם, נִפְשֵׁי חוֹלֵת אֶהְבְּתְךָ
אֲנֵא אֶל נָא רָפֵא נָא לֵה, בְּהִרְאוֹת לֵה נַעַם זֵיוֹךְ
אֲז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא, וְהִיְתֵה לְךָ שְׂפִיחַת עוֹלָם

וְתִיק יִהְיֶמו רַחֲמֶיךָ, וְחוּסָה נָא עַל בֶּן אוֹהֲבְךָ
כִּי זֶה כְּמֵה נִכְסְפֵי נִכְסְפֵי, לְרְאוֹת בְּתַפְאֲרַת עֲזָךְ
אֲנֵא אֶלִי מִחֲמַד לְבִי, חוּשָׁה נָא וְאֶל תִּתְעַלֵּם

הַגְּלָה נָא וּפְרֵשׁ חֲבִיב, עָלִי אֶת סִכַּת שְׁלוֹמְךָ
תֵּאִיר אֶרֶץ מְכַבֹּדְךָ, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ
מֵהָר אָהוּב כִּי בָּא מוֹעֵד, וְחַנּוּנֵי כִימֵי עוֹלָם

* המחבר - מקובל, דרשן סופר ומשורר, חי במאה ה-16 בצפת.

את הפיוט הגדיר כ"בקשה על היחוד וחשק האהבה", ואכן הפיוט המבטא כיסופי דבקות בשכינה. במסורות אשכנזיות נהוג לשוררו לפני קבלת שבת. בנוסח הספרדים והמזרח התקבל כפיוט המקדים את ברכות השחר. כמו כן נוהגים לשיר אותו במסורות שונות בסעודה שלישית של שבת ובהקפות שמחת תורה.

• ששת מזמורי התהילים שנוספו לקבלת השבת, מכוונים כנגד ששת ימי השבוע. באמירת המזמורים אנחנו נפרדים את ששת ימי השבוע, ומכשירים את עצמנו לקבלת פני השבת.

מזמור צה

כנגד יום ראשון

לְכוּ נִרְנְנָה לַה' נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנו
נִקְדְּמָה פָּנֵינוּ בַתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ
כִּי אֵל גָּדוֹל ה' וּמִלֵּךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים
אֲשֶׁר בִּידוֹ מַחְקֵרֵי אֶרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הַיָּם לוֹ
אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וַיִּבְשֹׁת יַדָיו יָצְרוּ
בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרַעַה נְבִרְכָה לִפְנֵי ה' עֲשֵׂנו
כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֶנְחֵנו עִם מְרֵעֵינוּ וְצֹאן יָדוֹ
הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ
אֵל תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כְּמִרְיָבָה כִּיּוֹם מִסָּה בְּמִדְבָר
אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחֻנוּנֵי גַם רָאוּ פְעָלֵי
אֲרָבָעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וְאָמַר עִם תַּעֲרֵי לִבְבֵּהֶם
וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכָי
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְּאָפִי אִם יִבְאוּ אֶל מְנוּחָתִי

מזמור צו

כנגד יום שני

שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוֹ לַה' כָּל הָאָרֶץ
שִׁירוֹ לַה' בְּרָכּוֹ שְׁמוֹ בְּשָׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ
סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו
כִּי גָדוֹל ה' וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים
כִּי כָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וְה' שְׁמַיִם עָשָׂה
הוֹד וְהִדָּר לִפְנֵי עוֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ
הָבוּ לַה' מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַה' כְּבוֹד וְעוֹז
הָבוּ לַה' כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֵאוּ לְחֻצְרוֹתָיו
הַשְׁתַּחֲוּוּ לַה' בַּהֲדָרִת קֹדֶשׁ חִילוֹ מִפְּנֵי כָל הָאָרֶץ
אָמְרוּ בְּגוֹיִם ה' מֶלֶךְ אֵף תִּכּוֹן תִּבְלָל בַּל תִּמּוֹט יְדִין עַמִּים בְּמִישְׁרֵיהֶם
יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֵאוּ
יַעֲלוּ שְׂדֵי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ אֵז יִרְנְנוּ כָּל עֵצֵי יַעַר
לִפְנֵי ה' כִּי בָא כִּי בָא לְשַׁפֵּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט תִּבְלָל בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּאַמוֹנָתוֹ

מזמור צז

כנגד יום שלישי

ה' מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֵימִים רַבִּים
עֵנָן וְעֶרְפֶּל סְבִיבָיו צְדָק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כִּסֵּאוֹ
אֲשֶׁר לִפְנֵי תֵּלָף וּתְלַהֵט סְבִיב צָרִיו
הַאִירוּ בְּרַקְיוֹ תִּבְּל רְאֵתָהּ וּתְחַל הָאָרֶץ
הַרִים כְּדוֹנָג נִמְסוּ מִלִּפְנֵי ה' מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ
הַגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ וְרָאוּ כָּל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ
יִבְשׂוּ כָּל עֲבָדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְּלִים בְּאֵלֵי־לִים הַשֹּׁתְחוּ לוֹ כָּל אֱלֹהִים
שְׁמַעָה וּתְשַׁמַּח צִיּוֹן וּתְגַלְּנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ ה'
כִּי אַתָּה ה' עֲלִיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ מֵאֵד נִעְלִיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים
אֲהַבִּי ה' שְׁנָאוּ רַע שָׁמַר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם
אוֹר זָרַע לְצַדִּיק וּלְיִשְׂרָאֵל לֵב שְׁמַחָה
שְׁמְחוּ צַדִּיקִים בַּה' וְהוֹדוּ לְזִכְרֵךְ קִדְשׁוֹ

מזמור צח

כנגד יום רביעי

מזמור שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמֵינוּ וְזָרַע קֶדְשׁוֹ
הוֹדִיעַ ה' יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלֵה צְדָקָתוֹ
זָכַר חֲסֵדוֹ וְאַמּוֹנָתוֹ לְבַיִת יִשְׂרָאֵל
רְאוּ כָל אֲפֹסֵי אֶרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ
הֲרִיעוּ לַה' כָּל הָאָרֶץ פָּצְחוּ וְרִנְנוּ וְזָמְרוּ
זָמְרוּ לַה' בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זָמֶרָה
בְּחֲצָצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הֲרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ה'
יָרַעַם הַיָּם וּמֵלֵאֵו תִּבְּל וַיִּשְׁבֵּי בָּהּ
נְהָרוֹת יִמְחָאוּ כִּי יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ
לִפְנֵי ה' כִּי בָּא לְשַׁפֵּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט תִּבְּל בְּצַדֵּק וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים

מזמור צט

כנגד יום חמישי

ה' מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֵשֶׁב כְּרוּבִים תִּנּוּט הָאָרֶץ
ה' בְּצִיּוֹן גְּדוֹל וְרֵם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים
יִוְדוּ שִׁמְךָ גְּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא
וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֶהֱב אֶתָּה כּוֹנֵנֵת מִיִּשְׂרָאֵל
מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בִּיעֲקֹב אֶתָּה עֲשִׂית
רוֹמְמוֹ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רַגְלֵי קְדוֹשׁ הוּא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וְשִׁמְוֶאל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קִרְאִים אֵל ה' וְהוּא יַעֲנֵם
בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שְׁמְרוּ עֲדוֹתַי וְחֹק נִתַּן לָמוֹ
ה' אֱלֹהֵינוּ אֶתָּה עֲנִיתָם אֵל נִשְׂא הַיַּיִת לָהֶם וְנָקָם עַל עֲלִילוֹתָם
רוֹמְמוֹ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶר קְדוֹשׁ כִּי קְדוֹשׁ ה' אֱלֹהֵינוּ

מזמור כט

כנגד יום שישי

מזמור לְדָוִד הַבּוֹ לַה' בְּנֵי אֱלֹהִים
הַבּוֹ לַה' כְּבוֹד וְעֹז
הַבּוֹ לַה' כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹו לַה' בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ
קוֹל ה' עַל הַמַּיִם אֶל הַכְּבוֹד הַרְעִים ה' עַל מַיִם רַבִּים
קוֹל ה' בְּכַחַ
קוֹל ה' בְּהַדְרַ
קוֹל ה' שֹׁבֵר אַרְזִים וַיִּשְׁבֶּר ה' אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן
וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וַיִּשְׂרִיץ כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים
קוֹל ה' חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ
קוֹל ה' יַחֲיִל מִדְּבַר יַחֲיִל ה' מִדְּבַר קֹדֶשׁ
קוֹל ה' יַחֲוֹלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת וּבִהִיכְלוּ כָּלֹ אִמֵּר כְּבוֹד
ה' לִמְבוֹל יִשָּׁב וַיִּשָּׁב ה' מִלֶּךְ לְעוֹלָם
ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם

אנא בכח

אָנָא בְּכַח גְּדֹלַת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה
קִבַּל רִנַּת עַמְּךָ שֶׁגִּבְנוּ טְהֵרְנוּ נוֹרָא
נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יְחִוּדְךָ כְּבַבְתָּ שְׁמֵרָם
בְּרַכְּם טְהֵרָם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תָּמִיד גְּמֵלָם
חֲסִין קְדוֹשׁ בְּרוּב טוֹבְךָ נִהַל עֲדָתְךָ
יַחֲדֵי גָאָה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשְׁתְּךָ
שׁוֹעֲתֵנוּ קִבַּל וּשְׁמַע צַעֲקוֹתֵנוּ יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד

4 פיוט קדום זה, שבמרכזו תחינה שה' ישמע זעקת ישראל ויבוא לעזרתם, מיוחס לתנא ר' נחוניא בן הקנה. כל אחד משבעת משפטיו כולל שש מלים, שאותיותיהן הראשונות מרכיבות את השם בן ארבעים ושתיים האותיות של הקדוש ברוך הוא.

'ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו' -
ברכו באור פניו של אדם קדשו באור פניו של אדם.
לא דומה אור פניו של אדם כל ימות השבת כמו שהוא בשבת
(בראשית רבה י"א)
זהו: 'פני שבת נקבלה' - שפנינו מקבלים אור של שבת

לכה דודי

**לכה דודי לקראת כלה
פני שבת נקבלה**

שמור וזכור בדבור אחד
השמיענו אל המיחד
ה' אחד ושמו אחד
לשם ולתפארת ולתהלה

לקראת שבת לכו ונלכה
כי היא מקור הברכה
מראש מקדם נסוכה
סוף מעשה במחשבה תחלה

מקדש מלך עיר מלוכה
קומי צאי מתוך ההפכה
רב לך שבת בעמק הבכא
והוא יחמל עליך חמלה

התנערי מעפר קומי
לבשי בגדי תפארתך עמי
על יד בן ישי בית הלחמי
קרבה אל נפשי גאלה

התעוררי התעוררי
כי בא אורך קומי אורי
עורי עורי שיר דברי
כבוד ה' עליך נגלה

לא תבשי ולא תכלמי
מה תשתוחחי ומה תהמי
בר יחסו עניי עמי
ובנתה עיר על תלה

והיו למשסה שסוף
ורחקו כל מבלעיך
ישיש עליך אלהיך
כמשוש חתן על כלה

ימין ושמאל תפריצי
ואת ה' תעריצי
על יד איש בן פריצי
ונשמחה ונגילה

באי בשלום עטרת בעלה
גם בשמחה ברנה ובצהלה
תוף אמוני עם סגלה
בואי כלה בואי כלה

בואי כלה שבת מלכתא

פיוט זה, חיבר באמצע המאה ה-16 ר' שלמה אלקבץ, מחוג מקובלי צפת. זהו הפיוט המרכזי בקבלת השבת, באמצעותו מזמינים המתפללים את השבת אל נפשם ואת הגאולה לציון. פיוט זה מלווה את רגעי המעבר שבין ימי החולין המסתלקים לבין השבת היורדת. השיר זכה ללחנים רבים, מלחנים מסורתיים עתיקים ועד ללחנים בני ימינו. שמו של המחבר מופיע באקרוסטיכון 'שלמה הלוי'.

יש נוהגים לומר לפני מזמור זה:

ברוך המנחיל מנוחה לעמו ישראל ביום שבת קודש

מזמור צב

מזמור שיר ליום השבת
טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליון
להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות
עלי-עשור ועלי-נבל עלי הגיון בכנור
כי שמחתני ה' בפעלך במעשי ידך ארנן
מה-גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבתך
איש-בער לא ידע וכסיל-לא יבין את זאת
בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל-פעלי און להשמדם עדי-עד
ואתה מרום לעלם ה'
כי הנה איביך ה' כי-הנה איביך יאבדו יתפרדו כל-פעלי און
ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן
ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני
צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה
שתולים בבית ה' בחצרות אלהינו יפריחו
עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו
להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו

מזמור צג

ה' מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבָשׁ

לְבָשׁ ה' עֹז הַתְּאֵזֶר

אֶף-תִּכּוֹן תִּבְלָל בַּל-תִּמּוֹט

נִכּוֹן כִּסְאֶךָ מֵאֵז מְעוֹלָם אֶתְּהַ

נִשְׂאוּ נְהָרוֹת ה' נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִיָּם

מִקְלוֹת מִיָּם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבָּרֵי-יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'

עֲדֹתֶיךָ נֶאֱמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה-קִדְּשׁ ה' לְאֶרֶץ יְמִים

כי אשמרה שבת

ר' אברהם אבן עזרא

כי אשמרה שבת אל ישמרני אות היא לעולמי עד בינו וביני

אסור מצא חפץ לעשות דרכים גם מלדבר בו דברי צרכים

דברי סחורה או דברי מלכים אהגה בתורת אל ותחכמי

בו אמצא תמיד נוח לנפשי הנה לדור ראשון נתן קדושי

מופת בתת לחם משנה בששי ככה בכל ששי יכפיל מזוני

רשם בדת היום האל חק אל סגניו בו לערוך לחם פנים לפניו

על כן להתענות בו על פי נבוניו אסור לבד מיום כפור עוני

היום מכבד הוא יום תענוגים לחם וזין טוב בשר ודגים

השמחים בו הם שמחה משיגים כי יום שמחות הוא ותשמחני

מחל מלאכה בו סופו להכרית על כן אכבס בו לבי בבורית

אתפלה אל אל ערבית ושחרית מוסף וגם מנחה הוא יענני

חמדה

דליה רביקוביץ

שֵׁם יְדַעְתִּי חֲמֻדָּה שְׁלֵא הִיְתָה כְּמוֹהָ,
וְהַזְמַן הַהוּא הִיָּה יוֹם הַשְּׁבִיעִי בַשְּׁבֻת
וְכָל בְּדֵי אֵילָנוֹת הָיוּ מִתְעַצְמִים לַגְּבֹהַּ.

וְהָאוֹר הַחַל מִסְבִּיב שׁוֹטֵף כְּנֶהָר לִנְבֵּעַ,
וְגִלְגַל הָעַיִן אֶת גִּלְגַל הַחֲמָה חֲמַד.
אִז יְדַעְתִּי חֲמֻדָּה שְׁלֵא הִיְתָה כְּמוֹהָ.

הַזְהִירוּ רְאֵשֵׁי הַשִּׁיחִים וְהָאוֹר לֹא יָדַע שְׁבַע,
נִתְּרָ בְּגִלֵּי הַנֶּהָר וּבְכָל אֲדוֹתָיו נִצַּת,
אֶף רֵאשֵׁי הִיָּה בְּעֵינָיו כְּתַפּוּחַ זָהָב לְבָלַע.

שׁוֹשְׁנֵי נֶהָר צְהָבוֹת פָּעְרוּ אֶת פִּיהֶן לְבָלַע
אֶת אֲדוֹת הַנֶּהָר בְּחִפְזָן וְגִבְעוֹל הָעֵשֶׂב הַשָּׂט,
וְאוֹתוֹ הַיּוֹם הִיָּה יוֹם הַשְּׁבִיעִי בַשְּׁבֻת
וְכָל בְּדֵי אֵילָנוֹת מִתְעַצְמִים בְּתִשׁוּקָה לַגְּבֹהַּ
וְאִז יְדַעְתִּי חֲמֻדָּה שְׁלֵא הִיְתָה כְּמוֹהָ.

בשביעי

שחר-מריו מרדכי

רבון כל העולמים,
עשית את השמים והארץ ששה ימים
ובשביעי – זה לא נכון מה שאומרים – “שבת מכל מלאכתו”.
כי בשביעי אפה מרחיב לבי ומגדיל לעשותו.
שבכל שביעי נמלא לבי אור
ושב הים שבו אָל מקומו,
ועל גבהו נתלה רקיע וכוכביו ייטיבו זהר
ותראה היבשה.
ויוצא לבי נפש חיה.
שלום עליכם, מלאכי השרת,
כבר זמן שתבואו;
יפה הבית על כליו.
מלאכי עליון, זה לבי השר את
תם החושף והתוהו
שאֵהבה יש בין כתליו.

ערב שבת

אילן שיינפלד

יש סוג מסוים של צלילות
לאוירו של ערב שבת.

מין גל של רגש,
מין מוסיקה של תודה.

אור יורד על העולם
רך כמו הינומה.

בימים אחרים לא הייתי יודע
אפילו איך לקרא לה.

סגלתי לי גם את הזכות הזאת.
נדמה, אני עומד בתוך אשר.

חד

מואיז בן הראש

נתיחדה ירושלים

שבכל ערי העולם

כל יהודי העיר מתפללים לכוון אחד

עיר אחת לדרום ועיר לצפון ועיר למערב

ועיר למזרח

אך בירושלים זה מתפלל לדרום וזה לצפון

זה כלפי מזרח וזה כלפי מערב

ופעם מתפלל לכוון אחד ופעם לכוון אחר

ונמצא שדרי ירושלים מתפללים זה מול זה

ומצוות שבין אדם להברו ומצוות

שבין אדם למקום חד הן.

אור וירושלים

יוסף שריג

השקט שוב צונח כאן משמי הערב
כדאית דיה מעל התהומות
וקרו אדמה נושקת להט הרב
את הפסגות, המגדלים והחומות.

ראיתי עיר עוטפת אור
והיא עולה בשלל צבעי הקשת
והיא נוגנת בי כנגד העשור
ראיתי עיר עוטפת אור.

הנה זוחל הצל מבין גבעות הארן
קרב בסתר כאוהב אל השכונות.
ומול פניו קריצות, רבוא עיני האור הן,
לפתע נפקחו אלי כנפעמות.

בדומית אשמרת אחרונה נושמת
ובקטיפת שחקים רסיס אחרון מחויר
אך שחר, כבר כפת זהב שלה אודמת
למגעו החם הרך של אור צעיר.

איזון עדין

סיון הר שפי

אֶת הַשַּׁבָּת שְׁלָנוּ
שָׂרַק אָנִי יְכוּלָה לְהַכְנִיס
שָׂרַק אַתָּה יְכוּל לְהוֹצִיא
מִחֲזִיקִים שְׁנֵי נְרוֹת.
אֲבָל בְּסוּפָה נְהִיִּים אָחַד
שְׁנֵי מְאוּרוֹת בְּנֵר אָחַד
לְהַתְחַלָּה חֲדָשָׁה.
וּבְרֵאשִׁית הֵינֵנו דו-פְּרָצוּפִין
בְּחוּט שְׂדֵרָה הָיָה תְּלוּי עוֹלָם.
עֲכָשׁוּ שְׁנֵי עֲמוּדֵי שְׂדֵרָה
מִחֲזִיקִים בֵּית
וּכְשֶׁאֲנִי קָצַת מִתְכוּפְּפֶת,
וּכְשֶׁאַתָּה. אִזּוֹן עָדִין.

מתוך 'גלות הלוייתן' (ריתמוס, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2005)

הדליקו נר

זלדה

הדליקו נר!	הדליקו נר
שתו יין!	שתו יין.
השבת יורדת בלאט	השבת קטפה בלאט
ובידה הפרח,	את השמש השוקעת.
ובידה	השבת יורדת לאט
השמש השוקעת...	ובידה שושנת הקיעים.

איך תשתל השבת
פרח עצום ומאיר
בלב צר ועור?
איך תשתל השבת
את ציץ המלאכים
בלב בשר משגע והולל?
התצמח שושנת האלמות
בדור של עבדים
להרס,
בדור של עבדים
למרות?!

שלחן כחל

חמוטל בר יוסף

יְהִי־הָ לָנוּ שְׁלֹחַן גָּדוֹל וְכָחַל,
יְהִי־הָ לָנוּ שְׁלֹחַן עָרוֹךְ לְכָל־נוֹ בְּיַחַד,
שְׁלֹחַן עוֹטָה אוֹר, עָגַל לְגַמְרִי.

וְנִשֵּׁב לְיָדוֹ בְּיַחַד בְּעָרֵב שַׁבָּת
מְרַפְקִינוּ נוֹשְׁקִים זֶה לְזֶה
בְּלִי אִמֶּר, נְשִׁיקַת יוֹסֵף לְבִנְיָמִין,
וְנִשִּׁיר אֶת הַשְּׁלוֹם עֲלֵיכֶם בְּלִי קוֹל
וְנִשְׁתָּה אֶת יַיִן הַקְּדוֹשׁ מִהַכּוֹס הָאֲחֻת
בְּיַחַד עִם הַמַּלְאָכִים, לְפִי הַגִּיל.

הַשְּׁלֹחַן אֲזִי יָשׁוּב וְיִסֵּב עַל צִירוֹ
דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבְלִילָהּ
נֹאמֵר כָּל־נוֹ בְּיַחַד אֱמֹן.

מתוך 'השתוות' (הקיבוץ המאוחד, 2011)

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

בּוֹאֲכֶם לְשֵׁלוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

בְּרִכּוֹנֵי לְשֵׁלוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

בְּשִׁבְתְּכֶם לְשֵׁלוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

צֹאתְכֶם לְשֵׁלוֹם מְלֹאכֵי הַשְּׁלוֹם מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

כִּי מְלֹאכֵיךְ יִצְוֶה לְךָ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ
ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם

● פיוט המושר כאשר חזורים הביתה מקבלת השבת. ע"פ המסורת שני מלאכי השרת מלוין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו, וכאשר מוצאים את הבית מוכן מברכים: 'יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך'

שבת המלכה

ח"נ ביאליק

- החמה מראש האילנות נסתלקה -
בואו ונצא לקראת שבת המלכה.
הנה היא יורדת הקדושה, הברוכה
ועמה מלאכים צבא שלום ומנוחה.
בואי בואי המלכה!
בואי בואי המלכה! -
שלום עליכם, מלאכי השלום.
- החמה מראש האילנות נסתלקה -
באו ונלוה את שבת המלכה.
צאתך לשלום, הקדושה, הזכה -
דעי, ששתי ימים אל שובך נחכה...
כן לשבת הבאה!
כן לשבת הבאה!
צאתכם לשלום, מלאכי השלום!
- קבלנו פני שבת ברננה ותפלה,
הביטה נשובה, בלב מלא גילה.
שם ערוך השלחן, הנרות יאירו,
כל פנות הבית יזרחו, יזהירו.
שבת שלום ומברך!
שבת שלום ומברך!
בואכם לשלום, מלאכי השלום.

מֶלֶךְ עֲלִיּוֹן עַל כָּל צָבָא מְרוֹם, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית אַחֲלָה פְּנִיךָ
הַמְּאִירִים שְׁתַּזְכֶּה אוֹתִי וְאֵת כָּל בְּנֵי בֵּיתִי לְמִצָּא חֵן וְשִׁכֵּל טוֹב
בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינַי כָּל בְּנֵי אָדָם וּבְעֵינַי כָּל רוֹאֵינוּ לְעִבּוֹדְךָ וְזַכְנוּ לְקַבֵּל
שְׁבֻתוֹת מִתּוֹךְ רוֹב שְׁמִחָה וּמִתּוֹךְ עֶשֶׂר וְכַבּוֹד וּמִתּוֹךְ מַעוֹט עֲוֹנוֹת
וְהִסַּר מִמֶּנִּי וּמִכָּל בְּנֵי בֵּיתִי וּמִכָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל מִינֵי חוֹלֵי וְכָל
מִינֵי מַדּוּנָה וְכָל מִינֵי דְלוּת וְעֲנִיּוּת וְאַבְיוֹנוּת וְתַן בְּנוּ יֵצֵר טוֹב לְעַבְדְּךָ
בְּאַמֶּת וּבְיִרְאָה וּבְאַהֲבָה וְנִהְיֶה מְכַבְּדִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינַי כָּל רוֹאֵינוּ כִּי
אַתָּה הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, כִּי לֹךְ נָאָה, כִּי לֹךְ נָאָה.

עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו
הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְעַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל
וְאָמְרוּ אָמֵן.

קבלת שבת ירושלמית

תפילת קבלת שבת היא חידוש שהנהיגו מקובלי צפת רק במאה ה-16. בערב שבת היו האר"י ותלמידיו לובשים בגדי לבן, אומרים זה לזה: 'בואו ונצא לקראת כלה', ויוצאים לשדה לקבל את פני השבת במזמורי תהלים, בשירה ובקריאה 'בואי כלה, בואי כלה, שבת מלכתא' (שבת המלכה). רבי שלמה אלקבץ חיבר באמצע מאה זו את הפיוט 'לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה', והוא הפך עד מהרה לעמוד התווך של קבלת השבת וחישי מהר התפשט לכל קהילות ישראל. לפני הפיוט הוסיפו אמירת שישה מזמורי תהלים (מזמורים צה'-צט' וכת'), כנגד ששת ימי החול.

ההשראה לעיצוב טקס קבלת השבת היה מנהג פרטי של שני חכמים המובא בתלמוד: רבי חנינא שהיה מתעטף ועומד בערב שבת והיה אומר "בואו ונצא לקראת שבת המלכה" ורבי ינאי היה לובש בגדי השבת ואומר "בואי כלה, בואי כלה" (בבלי, שבת קיט ע"א).

אנחנו רוצים להמשיך במסורת החידוש של חכמנו, החידוש שהיה יסוד חשוב ומרכזי בעולם התפילה, הלך והתמעט מאוד עם המצאת הדפוס והדפסת הסידורים. בעשורים האחרונים יש מגמה של הרחבת ארון הספרים היהודי גם לשירה, ספרות והגות בת זמננו ומתפתחת שפה יהודית ישראלית עשירה. במקביל הולכות וקמות קהילות של התחדשות יהודית אשר עוסקות מעבר ללימוד, גם באורח החיים היהודי הבא לידי ביטוי בחגיגה משותפת של חגים וטקסים יהודיים ובתפילה.

בחוברת זו המונחת לפניכם, תמצאו את קבלת השבת המסורתית יחד עם שירה עברית. בקבלת שבת ירושלמית אנחנו רוצים לקבל יחד פנים של שבת, בשעה מיוחדת זו של 'בין השמשות'.

אנחנו מקווים שתעשו שימוש בחוברת זו גם בביתכם ובקהילתכם.

אורי קרויזר, עורך החוברת

על מובילי קבלות שבת

אורי קרויזר, בעל תפילה ומרכז את תחום חינוך וקהילה באתר 'הפיוט והתפילה'. piyut.org.il יליד ירושלים, נשוי לחני ואב לארבעה ילדים. בעשור וחצי האחרון עוסק בלימוד ובמחקר מסורות הפיוט והתפילה של קהילות ישראל ממזרח וממערב, ומלמד את מסורות הניגון, הפיוט והתפילה. מוסמך המחזור הראשון של בית המדרש לרבנות ישראלית. פעיל בתחום ההתחדשות היהודית במינהל קהילתי 'גינות העיר' ירושלים.

אנסמבל ניגונים הוקם על ידי שני בן אור ובעז דורות, ילידי ירושלים אשר צמחו יחד ולחוד במוסדות החינוך השונים של התנועה הרפורמית בישראל. ביחד מיסדו את ההרכב ששם לו למטרה לחדש, להלחין ולעבד ניגונים ותפילות ולהוביל יצירת גשרים בין העבר לעתיד בתחום הובלת התפילה יחד עם עוד מוסיקאים חברי האנסמבל. בקיץ זה, האנסמבל יארח בקבלות השבת שבהובלתו את קהילות התנועה הרפורמית בירושלים. חפשו בפייסבוק: **Nigunim Ensemble**

נאוה תהילה נאוה תהילה היא קהילה ירושלמית שוויונית העוסקת ביצירה משותפת של התחדשות יהודית. אנו עוסקות ועוסקים בטיפול מוזיקאים צעירים כמלחינים וכמובילי ומובילות תפילה, ביצירת מוזיקה מקורית לתפילות ובהתנסות ברעיונות חדשים לתפילה בציבור. הלחנים שלנו לתפילה נפוצים בקהילות יהודיות בכל רחבי הארץ והעולם.

את קבלות השבת בתחנה מובילות הרב רותגן קגן ודפנה רוזנברג, ביחד עם מוזיקאים ומוזיקאיות מן הקהילה. www.NavaTehila.org

שייקה אל עמי מקים ומנהל מינהל קהילתי גינות העיר. פעיל מוכר בשדות ההתחדשות הקהילתית והזהות הישראלית-יהודית בירושלים ובארץ בכלל, מיוזמי ומובילי קואליציית ירו-שלם. בן קיבוץ סעד, נשוי אב לארבעה וסב לנכדה מתוקה, תושב ירושלים. ממקימי ביהמ"ד אלול, יוזם ומקים "זושא". בן חסיד לאב חסיד, אוהב תפילה ושירה, ניגון ומשקה. גבאי ושליח ציבור ב"בבית הכנסת הגדול הזה שנקרא ארץ ישראל" וירושלים.

באה שבת באה מנוחה

